

Ecologische visie en compensatieplan grondopslag Gubbels, locatie De Hoef.

Eindrapport

Colofon

Deze ecologische studie vormt een bijlage bij het (voorontwerp-)bestemmingsplan voor Locatie De Hoef in de gemeente Vught. De studie is opgesteld in opdracht van Gubbels Beheer B.V. in nauwe samenwerking met Bureau Verkuylen. Opdrachtnemer is Goderie Ecologisch Advies BV.

Nijmegen, 14-12-2009.

Goderie Ecologisch Advies BV
Postbus 1525
6501 BM Nijmegen
M: goderie@adviseurs-ecologie.nl

Inhoudsopgave

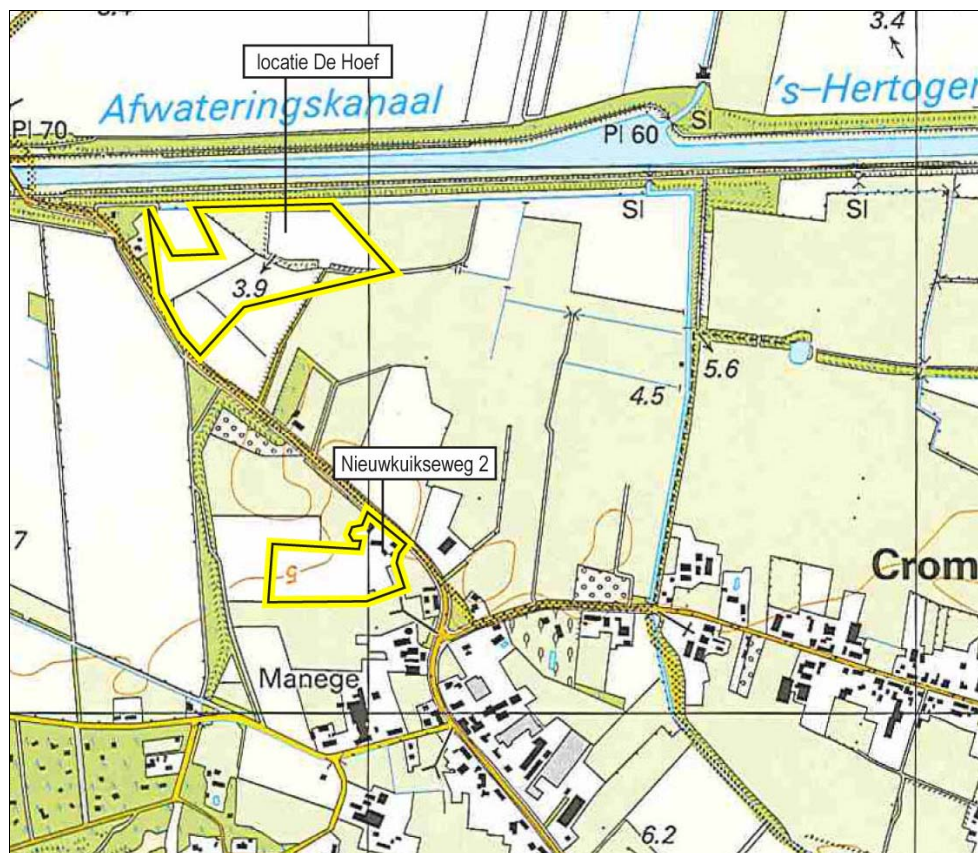
1	Inleiding	5
2	Huidige situatie	6
2.1	Nationaal beleid	6
2.1.1	<i>Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998</i>	6
2.2	Provinciaal beleid	7
2.2.1	<i>Interimstructuurvisie en Paraplunota Brabant in ontwikkeling</i>	7
2.2.2	<i>Natuurgebiedsplan Provincie Noord-Brabant</i>	8
2.2.3	<i>Gemeentelijk beleid: Structuurvisie Landelijk gebied</i>	10
2.3	Landschap	11
2.3.1	<i>Historische verkaveling</i>	11
2.3.2	<i>Huidige landschap</i>	12
2.4	Actuele natuurwaarden	14
2.4.1	<i>Landschapsecologische karakteristiek</i>	14
2.4.2	<i>Actuele natuurwaarden</i>	14
2.4.3	<i>Potentieel dassengebied</i>	16
2.4.4	<i>Conclusies natuurwaarden</i>	16
3	Compensatieplan	17
3.1	Inleiding	17
3.2	Compensatie-opgave	17
3.2.1	<i>Mitigatie</i>	17
3.2.2	<i>Compensatie</i>	18
3.3	Streefbeeld	20
3.4	Uitwerking inrichtingsplan	22
3.5	Conclusie	23

1 Inleiding

Gubbels Beheer B.V. (verder te noemen Gubbels) is een middelgroot aannemers-, transport- en handelsbedrijf. De activiteiten bestaan uit: grond- en sloopwerken, wegenbouw, bodemsanering, transport, opslag en verkoop. Gubbels heeft momenteel op drie locaties gronden in gebruik: aan de Nieuwkuijkseweg 2 in de gemeente Haaren, aan de Nieuwkuijkseweg ongenummerd, gelegen in de gemeente Vught (hierna genoemd De Hoef) en ter plaatse van de voormalige steenfabriek in Udenhout (gemeente Tilburg). Voor locatie De Hoef is een bestemmingsplanwijziging in voorbereiding.

Op de locatie De Hoef vindt reiniging (door middel van zeven), scheiding en opslag plaats van puin afkomstig van de gesloopte gebouwen en wegen. Om te kunnen blijven voldoen aan de eisen die aan een dergelijke opslagplaats gesteld worden (onder meer scheiding in meerdere deelstoffen) is uitbreiding van de huidige opslagplaats noodzakelijk. Bijkomend gegeven is dat de locatie in Udenhout (3 ha) op 1 juli 2011 moet worden verlaten in verband met een huurstop. De activiteiten worden verplaatst naar locatie De Hoef. Het doel van deze notitie is de ecologische effecten in van de voorgenoemde wijziging in beeld te brengen en hiervoor een passend compensatieplan op te stellen. Figuur 1.1 geeft de ligging van het plangebied weer.

Figuur 1.1: Situering Locatie De Hoef

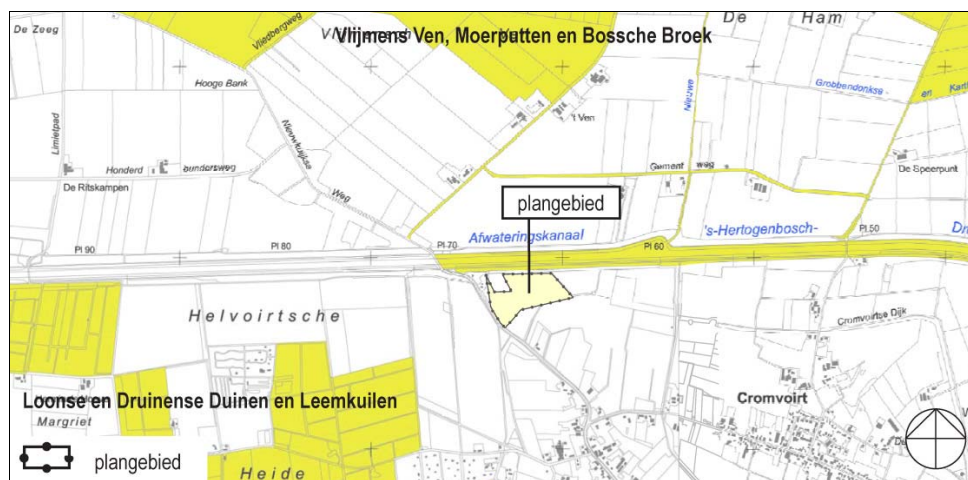
2 Huidige situatie

In dit hoofdstuk worden achtereenvolgens het relevante beleid (paragrafen 2.1 t/ 2.3) de huidige ecologische waarden (paragraaf 2.4). De teksten en figuren m.b.t. het vigerend beleid in deze paragraaf zijn ontleend aan het (concept-)voorontwerp bestemmingsplan voor Locatie De Hoef (Bureau Verkuylen, 2009).

2.1 Nationaal beleid

2.1.1 Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000 is het Europese ecologische netwerk dat bestaat uit de Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden tezamen. De bescherming is geregeld in de in 2005 gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Afbeelding 2.1 geeft de Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied weer. Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied, maar grenst wel aan een uitloper van het Natura 2000-gebied 'Vlijmens Ven, Moerputten, Bossche Broek' ter plaatse van het Drongelens Kanaal. Voorts ligt het plangebied nabij het gebied 'Loonse en Drunense Duinen en Leemskuilen'. In het voorontwerp-bestemmingsplan is onderzocht of het initiatief middels 'externe werking' van negatieve invloed kan zijn op de omliggende Natura 2000-gebieden. Geconcludeerd wordt dat dat via de denkbare effectroutes niet het geval is. Negatieve effecten op N2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Figuur 2.1: Natura 2000-gebieden

2.2 Provinciaal beleid

In deze paragraaf wordt het provinciaal natuurbeleid weergegeven. Voor een volledig overzicht van het relevante ruimtelijk beleid wordt verwezen naar het (voorontwerp-) bestemmingsplan voor Locatie De Hoef (Bureau Verkuylen, 2009).

2.2.1 Interimstructuurvisie en Paraplunota Brabant in ontwikkeling

In het kader van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening zijn op 1 juli 2008 de interimstructuurvisie en de Paraplunota in werking getreden.

Afbeelding 2.2 geeft een uitsnede van de plankaart van de Interimstructuurvisie. De ligging van het plangebied is aangeduid. De locatie De Hoef is gelegen in de Agrarische Hoofdstructuur (AHS-landschap) in een regionale natuur- en landschapseenheid (RNLE). Dit zijn gebieden van tenminste enkele duizenden hectaren die voor tweederde deel uit bos en natuur bestaan met daaromheen landbouwgronden. Het beleid van de provincie Noord-Brabant is erop gericht deze gebieden groen en landelijk te houden.

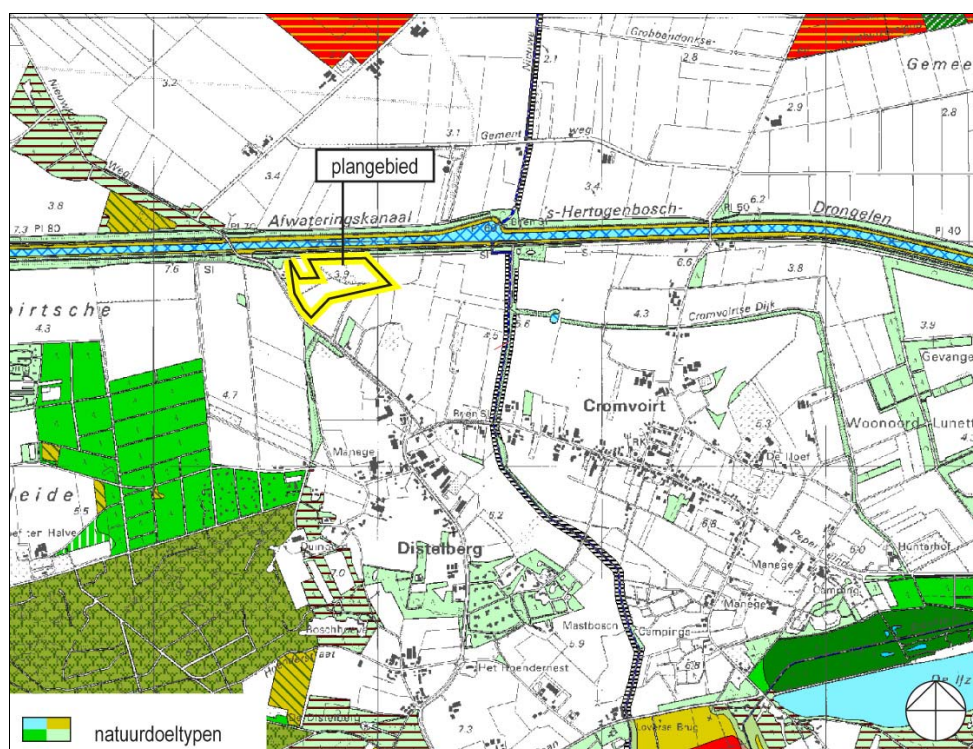

Figuur 2.2: Uitsnede plankaart Interim-structuurvisie

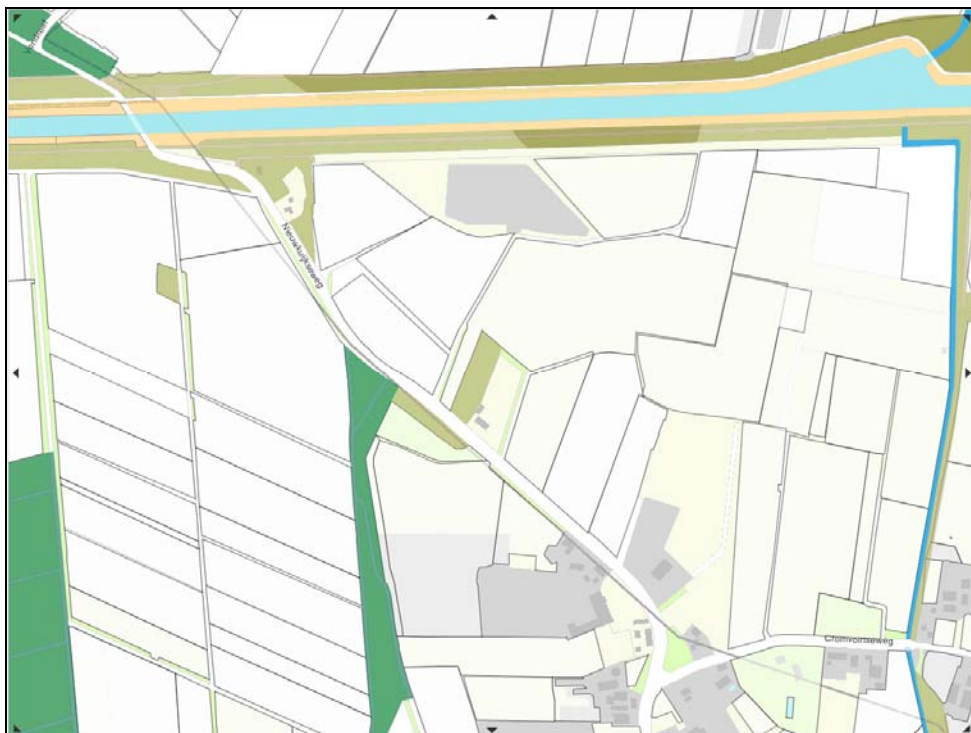
In de regionale natuur- en landschapseenheden (RNLE) geldt het 'nee-principe'. Uitbreiding van het stedelijke ruimtebeslag is hier uitgesloten. Naar aanleiding van de Nota Ruimte is maatwerk mogelijk om meer ontwikkelingsruimte te bieden. Bij maatwerk geldt het 'nee, tenzij'-principe en moet rekening gehouden worden met de voorwaarden zoals opgenomen in de 'Paraplunota' (het daarin opgenomen stroomschema). In het (voorontwerp-)bestemmingsplan voor locatie De Hoef heeft de analyse van het initiatief aan het stroomschema plaatsgevonden en is geconcludeerd dat het initiatief voldoet aan de voorwaarden van het 'nee, tenzij'-beleid en dat de voorgestane uitbreiding van de opslagplaats kan plaatsvinden in combinatie met mitigatie en compensatie van natuur- en landschapswaarden.

2.2.2 Natuurgebiedsplan Provincie Noord-Brabant

In figuur 2.3a zijn de natuurdoelen opgenomen, afkomstig uit het natuurgebiedsplan van de Provincie Noord-Brabant. Uit deze figuur blijkt dat in de noordrand van Cromvoirt geen bijzondere natuurdoeltypen aanwezig zijn, behoudens de Zandleij. De kleinschalige bosjes en landschapselementen in de omgeving van De Hoef zijn aangeduid als 'multifunctioneel bos'. Met het in werking treden van het nieuwe subsidiestelsel Natuur en Landschapsbeheer (SNL) per 1-1-2010 is een vereenvoudiging van de indeling in natuurdoeltypen toegepast. Vanaf 2010 gaat het om de actuele 'beheertypenkaart' en voor de gewenste toekomstige situatie om de 'ambitiekaart'. De beheertypenkaart voor de locatie Gubbels en omgeving is opgenomen als figuur 2.3b.

Figuur 2.3a: Uitsnede natuurgebiedsplan

Figuur 2.3b: Uitsnede natuurbeheertypenkaart¹ Noord-Brabant

De op de beheertypenkaart onderscheiden natuurbeheertypen zijn:

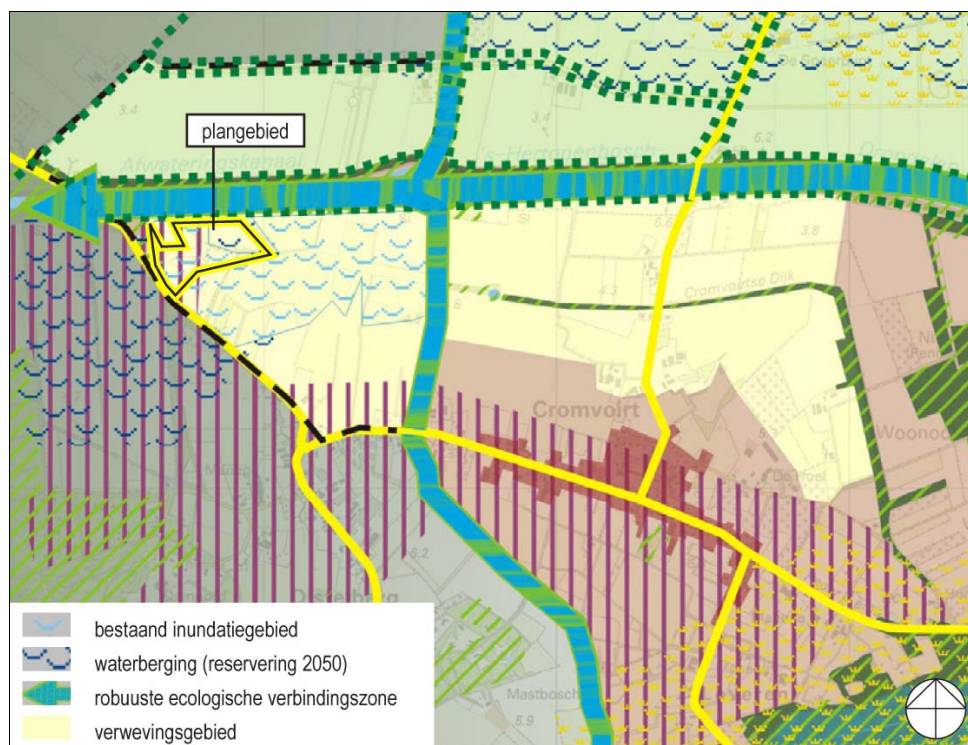
- N03.01 Beek en Bron (Zandleij);
- N04.02 Zoete Plas (Drongelens Kanaal);
- N12.01 Bloemdijk (oranjegeel, langs Drongelens Kanaal);
- N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos (blauwgroen);
- N16.01 Droog bos met productie (lichtgroen);
- N16.02 Vochtig bos met productie (donkerder groen, langs Drongelens Kanaal).

Aan het plangebied zijn geen natuurbeheertypen toegedeeld. Dat geldt ook voor de 'ambitiekaart'. Wel is het open gebied van figuur 2.3b op de ambitiekaart aangeduid als het agrarisch natuurbeheertype 'botanisch waardevol grasland' (A02.01).

¹ Bron: <http://natuurbeheer.gbo-provincies.nl/natuurbeheerplannen/?prv=noord-brabant>

2.2.3 Gemeentelijk beleid: Structuurvisie Landelijk gebied

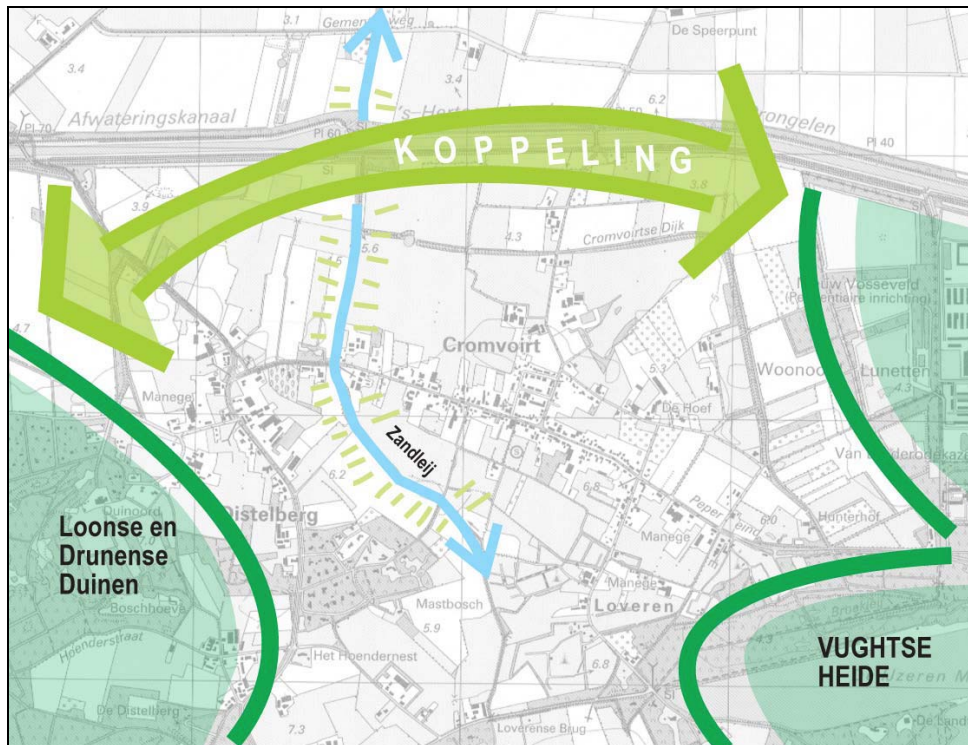
Op 28 mei 2009 is de Structuurvisie Landelijk gebied 2009 vastgesteld. In de structuurvisie is een integraal strategisch ruimtelijk beleidskader opgenomen, waarin eventueel conflicterende (sectorale) belangen aanwezig zijn die kunnen worden gewogen bij de verdere uitvoering van beleid. Het buitengebied van de gemeente is ingedeeld in negen deelgebieden. Onderhavig plangebied ligt binnen het deelgebied Dorp en recreatie. Figuur 2.4 geeft een uitsnede van de plankaart van de Structuurvisie.

Figuur 2.4: uitsnede plankaart Structuurvisie Landelijk gebied

Ten aanzien van niet aan het buitengebied gebonden activiteiten zoals Gubbels luidt het beleid: *“De huidige ‘gebiedsvreemde’ functies, voor zover passend in het vigerend bestemmingsplan, blijven gehandhaafd. Uitbreidingsmogelijkheden zijn beperkt, door de maat en schaal van het gebied. Bij uitbreidingswensen wordt gezien of het past binnen de lokale ruimtelijke context en wordt getoetst op onevenredige verkeersaantrekkende werking. Er wordt ingezet op verbetering van landschappelijke en cultuurhistorische waarden.”*

In figuur 2.5 is de doelstelling van de gemeente Vught weergegeven om de koppeling tussen de Drunense Duinen en de Vughtse Duinen te versterken, via Ruggengraat het Drongelens Kanaal, dat al een sterk, groen element is.

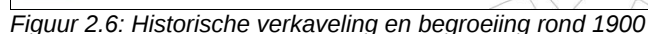
Figuur 2.5: Doelstelling gemeente Vught mbt landschappelijke structuur rondom plangebied

In het voorontwerp Bestemmingsplan wordt geconcludeerd dat de gewenste uitbreiding van Gubbels samen gaat met een ruime landschappelijke inpassing, waarmee aan het beleid van de structuurvisie wordt voldaan.

2.3 Landschap

2.3.1 Historische verkaveling

In figuur 2.6 is de historische verkaveling rond het jaar 1900 weergegeven. Van belang zijn de verschillende verkavelingspatronen in de te onderscheiden deelgebieden. Kleinschaliger met langgerekte percelen in de zone aan de noordzijde van het oude lintdorp, veelal loodrecht op de weg. Grootschaliger met meer blokverkaveling in de zone ten noorden daarvan. In het gebied Distelberg is sprake van een meer grillige verkaveling van de hogere zandgronden. Verspreid lagen bosperceeltje (geriefhout). Buiten de Cromvoirtse Dijk en de Zandleij resteert nauwelijks historische begroeiing. Er bestaan nog wel enkele oude wegen, alsmede oude perceelgrenzen.

2.3.2 Huidige landschap

Ten opzichte van de historische verkaveling is het huidige landschap grootschaliger (doordat veel landschapselementen zijn verdwenen). Daar tegenover staat dat er in het gedeelte ten zuiden van de Nieuwkuijkseweg – als onderdeel van een compensatie-overeenkomst tussen initiatiefnemer en de gemeente Haaren – de aanplant van enkele landschapselementen plaatsvindt (houtwallen en poel) (foto 2.1). De huidige (rommelige) afscherming van de bedrijfslocatie aan de zuidzijde van de Nieuwkuijkseweg (foto 2.2) zal vervangen worden door een nieuwe houtwal op de toekomstige grens (na de uitbreiding ter plekke), zoals vastgelegd in het betreffende compensatieplan.

Foto 2.1: Aanleg nieuwe houtwal ten noorden Nieuwkuijseweg (onderdeel compensatieplan initiatiefnemer en gemeente Haaren). Huidige afscherming puinverwerking op de achtergrond.

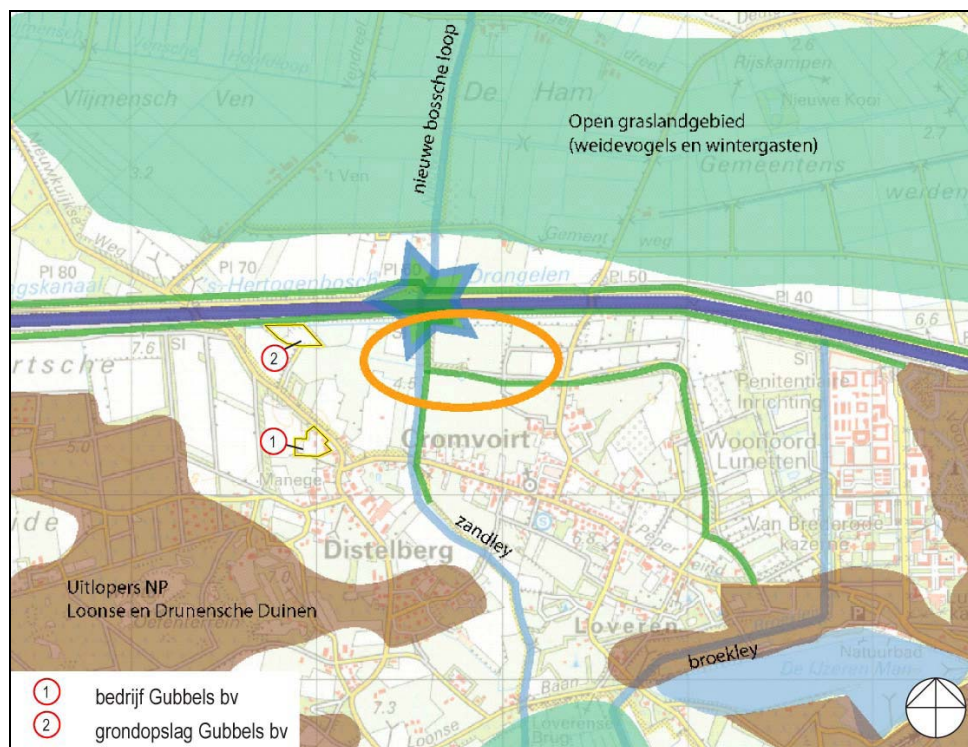

Foto 2.2: Huidige afscherming puinverwerking ten zuiden van de Nieuwkuijseweg.

2.4 Actuele natuurwaarden

2.4.1 Landschapsecologische karakteristiek

In figuur 2.7 is de landschapsecologische structuur van de omgeving van locatie De Hoef opgenomen.

Figuur 2.7: Landschapsecologische structuur omgeving Locatie De Hoef

2.4.2 Actuele natuurwaarden

In het kader van de Flora- en faunawet heeft Bureau Natuurbalans - Limes Divergens uit Nijmegen heeft een natuuronderzoek uitgevoerd: rapport "Uitbreiding Gubbels BV Cromvoirt" (2005). Het onderzoeksgebied omvat de locaties Nieuwkuijkseweg 2, Helvoirt en De Hoef. Daarnaast is in 2004 onderzoek verricht naar de aanwezigheid van dassen binnen het plangebied en omgeving, (Das en Boom, 2004).

Ecologische structuren

Figuur 2.6 (uit Goderie & Verbeek, 2004) geeft de ecologische structuur van het studiegebied op hoofdlijnen. De ruimere omgeving wordt getypeerd door de Brabantse Wal in het zuiden met de Loonse en Drunense Duinen en Vughtse Heide. De rug van hogere zandgronden is doorsneden door de Zandleij die de verbinding vormt tussen de natte gebieden van het Helvoirtse Broek in het zuiden en de lager gelegen broekgronden van het Vlijmensch Ven in het noorden en de broekbossen van de Moerputten in het noordoosten. De watergangen Zandleij (/Nieuwe Bossche Loop) en het Drongelens kanaal compartimenteren het gebied en vormen tezamen met de Cromvoirtsedijk belangrijke ecologische verbindingen.

Het plangebied ligt bij een knooppunt van twee regionale ecologische verbindingen: de Zandleij en het Drongelens Kanaal. De Zandleij fungeert als regionale ecologische

verbinding tussen het Helvoirts Broek en Natura 2000 gebied Vlijmens Ven. De ecologische verbinding de Zandleij gaat ten noorden van het Drongelens Kanaal over in de Nieuwe Bossche Sloot. Als gidssoorten voor die verbinding worden in het reconstructieplan genoemd het (donker) pimperlblauwtje, de kamsalamander, de poelkikker, de groene glazenmaker en kwelgebonden water- en oeverplanten. Voor het gedeelte ten zuiden van het Drongelens Kanaal, worden als doelsoorten genoemd: boomkikker, kamsalamander, vlinders als bont dikkopje en verschillende soorten libellen.

De oeverzones van het Drongelens kanaal verbinden de Vughtse heide met de Loonse en Drunense Duinen. Ze worden beheerd als ecologische verbingszone (begrazing met Kempische heideschapen). Het doel is de oevers geschikt te houden voor bloemrijk grasland, dagvlinders en libellen. Er zijn geen herinrichtingsplannen in de maak. Onder andere de levendbarende hagedis komt er voor. De zone vormt daarmee een potentiële verbinding voor deze soort. Tevens wordt er in de oeverzone grote pimperl aangetroffen, een belangrijke voedselplant voor pimperlblauwtjes.

De belangrijkste aangetroffen ecotopen in de directe omgeving van het plangebied zijn bosjes, overige landschapselementen als houtwallen, -singels en bomenrijen en agrarisch grasland (als dassenfoerageergebied). Figuur 2.8 geeft de ruimtelijke structuur van de ecotopen in de directe omgeving van het plangebied.

Figuur 2.8: Ecotopen omgeving plangebied

Soorten

In het MER Golfbaan Cromvoirt heeft een uitgebreide rapportage plaatsgevonden van aangetroffen soorten in het onderzoeksgebied dat begrensd wordt door Drongelens Kanaal, Nieuwkuijkseweg, Cromvoirtseweg en Deutersestraat. De gegevens van dat onderzoek zijn ook relevant voor dit gebied, met de kanttekening dat de bijzondere soorten die in het onderzoek zijn aangetroffen niet binnen het strikte plangebied voorkomen: in de door Natuurbalans (2005) uitgevoerde quick-scan FFW-soorten op het plangebied zijn deze soorten namelijk niet aangetroffen. Voor de volledigheid zijn de resultaten uit het veldonderzoek van Natuurbalans 2005 opgenomen als bijlage 2.1. De resultaten van dit onderzoek zijn verwerkt in tabel 2.1 (afkomstig uit het MER Golfbaan Cromvoirt)

Tabel 2.1: Samenvattend overzicht soorten

Aspect	eenheid	Onderzoeksgebied ¹
hogere planten	aantal aandachtsoorten	6
zoogdieren	aantal aandachtsoorten	7
broedvogels	aantal aandachtsoorten (broedparen)	8 (13)
wintergasten	max. aantallen	beperkt
herpetofauna	aantal aandachtsoorten	5
vissen	aantal aandachtsoorten	0-1
dagvlinders	aantal aandachtsoorten	2
libellen	aantal aandachtsoorten	2
Totaal aandachtsoorten		30-36

1: het gebied dat begrensd wordt door Drongelens Kanaal, Nieuwkuijkseweg, Cromvoirtseweg en Deutersestraat

2.4.3 Potentieel dassengebied

Het plangebied ligt binnen de AHS-landschap, subzone leefgebied dassen, zoals genoemd in de Paraplunota van de provincie Noord-Brabant. Door de (toenmalige) Vereniging Das en Boom is een veldinventarisatie uitgevoerd naar de actuele situatie van het voorkomen van de das in het plangebied. In het gebied ten westen van de Zandleij, waarbinnen onderhavig plangebied, zijn geen sporen van dassen aangetroffen. De dichtstbijzijnde burchten bevinden zich verderop richting Loonse en Drunense Duinen. De aanwezige ecologische verbindingen hebben geen belangrijke functie voor dassen. De conclusie uit de veldinventarisatie is dat het gebied in potentie zeer geschikt is als dassenfourageergebied.

2.4.4 Conclusies natuurwaarden

Uit de studies naar natuurwaarden op en rondom het plangebied valt het volgende te concluderen:

- Het plangebied bezit momenteel beperkte actuele natuurwaarden. Voor zover aanwezig zijn deze gebonden aan voorkomende landschapselementen op de ruimere schaal (zoals de Cromvoirtsedijk, de groenzones langs de Zandleij en het Drongelens Kanaal) en aan binnen het plangebied zelf voorkomende kleinere elementen zoals bomenrijen en sloten;
- In beide terreinen van de geplande uitbreiding zijn geen zeldzame of bedreigde diersoorten en plantensoorten waargenomen of te verwachten die mogelijk schade ondervinden van de werkzaamheden. Algemener soorten kunnen wel schade ondervinden, maar hiervoor is geen ontheffing op de Flora- en faunawet noodzakelijk;
- Het gebied is in potentie geschikt als dassenfourageergebied.

3 Compensatieplan

3.1 Inleiding

Uit de analyse van het relevant beleid (par 2.1 t/ 2.3) is geconcludeerd dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is, mits invulling gegeven wordt aan een gepaste natuurcompensatie. In dit hoofdstuk wordt de compensatie-opgave bepaald en vervolgens uitgewerkt tot een inrichtingsplan, op basis van het streefbeeld ecologie voor het plangebied en omgeving.

3.2 Compensatie-opgave

In bijlage 3.1 zijn de voor deze notitie relevante passages uit de 'Beleidsregel natuurcompensatie' van de Provincie Noord-Brabant opgenomen. De specifiek van toepassing zijnde passages zijn cursief gemarkeerd.

De compensatie-opgave wordt op twee wijzen ingevuld:

1. Door mitigatie (verzachting) van de uitbreiding van de opslagplaats;
2. Door de feitelijke compensatie van het nieuwe ruimtegebruik.

3.2.1 Mitigatie

Het gehele toekomstige opslagterrein zal worden omgeven door een aarden wal (met een hoogte van 5 m) met opgaande beplanting. Het terrein wordt hiermee visueel afgeschermd. Hiermee kan op middellange tot langer termijn een belangrijk deel van de 'visuele' overlast van het gebied sterk ingeperkt worden. Foto's van de huidige situatie laten zien dat de wijze waarop de houtwal rondom de huidige locatie zich ontwikkeld heeft betekent dat deze op enige afstand (vanaf de Nieuwkuijkseweg) nagenoeg niet meer van de bebossing van de dijken langs het Drongelens Kanaal meer te onderscheiden valt. Een foto van de huidige situatie (foto 3.1) ondersteunt dit. De wijze waarop de afscherming hier plaatsvindt heeft landschappelijk een hogere kwaliteit dan de wijze waarop dat in de huidige situatie aan de zuidzijde van de Nieuwkuijkseweg plaatsvindt (zie foto 2.2). De situatie zoals weergegeven op foto 3.1. is daarmee een goede referentie voor het gewenste toekomstige beeld. Indien de toekomstige (nieuwe) afscheiding in deze vorm wordt ingevuld, dan kan deze een versterking vormen van de bebossing van langs het Drongelens Kanaal (zoals ook met een groene pijl aangegeven op figuur 3.1).

Foto 3.1: Visuele afscherming puinopslag in de huidige situatie

3.2.2 Compensatie

De provinciale beleidsregel natuurcompensatie stelt dat er in dit geval – ruimtebeslag in een gebied dat deel uitmaakt van de AHS-landschap, dassenleefgebied – compensatie nodig is. De te realiseren compensatie dient inhoudelijk te voldoen aan:

- De locatie: binnen de GHS in de nabijheid van de aantasting maar kan eventueel ook daarbuiten plaatsvinden indien dit leidt tot robuustere structuren;
- De wijze van compensatie: De aangetaste natuur- en landschappelijke waarden in de AHS-landschap dienen te worden gecompenseerd waarbij de omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het vernietigd areaal. Het vernietigde areaal dient minimaal in dezelfde oppervlakte te worden gecompenseerd.

Tabel 3.1 (zoals opgenomen in het (voor-)ontwerp-Bestemmingsplan bevat het ruimtegebruik in de bestaande en nieuwe situatie. Op figuur 3.1a (eveneens uit het (voor-)ontwerp-Bestemmingsplan) is het ruimtegebruik schematisch weergegeven. De nummering in de tabel correspondeert met de nummering in de afbeelding.

Tabel 3.1: Ruimtebalans

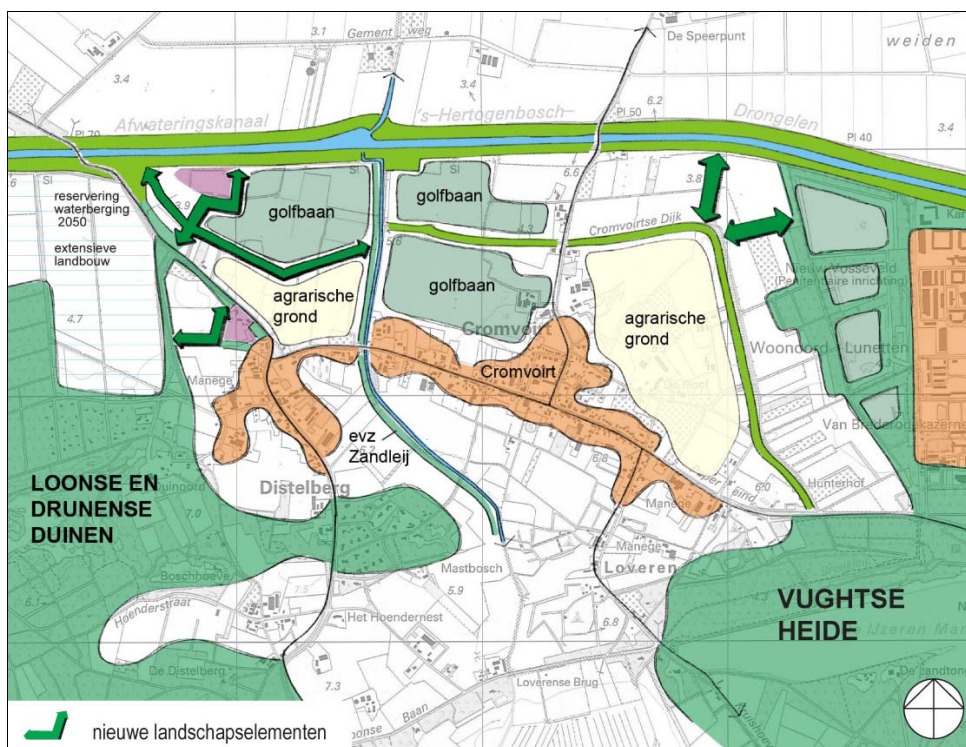
gebruik	bestaand	plan	toe-/afname
bedrijfsperceel (bruto)	22.400 m ²	44.800 m ²	22.400 m ²
▪ Bedrijfsperceel	17.000 m ² [1]	38.100 m ² [4]	21.100 m ²
▪ Grondwallen (mitigatie)	5.400 m ² [2]	6.700 m ² [5]	1.300 m ²
agrarisch gebruik / braakliggend	44.930 m ² [3]	0 m ²	-/- 44.930 m ²
ontsluitingsweg	0 m ²	800 m ² [6]	800 m ²
dassenleefgebied (compensatie 1)	0 m ²	21.320 m ² [7]	21.320 m ²
plangebied	67.330 m²	67.330 m²	-

In het geval van de uitbreiding van locatie De Hoef gaat het om het verlies van 2,11 ha potentieel dassenfoerageergebied in de AHS-landschap (zie paragraaf 6.3 (voorontwerp-)bestemmingsplan). Volgens de provinciale beleidsregel zou hiervoor 2,11 ha potentieel dassenfoerageergebied in de nabijheid van de ingreeplocatie opnieuw bestemd (en ingericht) dienen te worden. Binnen de begrenzing van het plangebied is 2,13 ha (21.320 m²) beschikbaar. Dit gebied kan optimaal ingericht worden als (potentieel) dassenleefgebied. In deze notitie is ervan uitgegaan dat er een kwalitatieve verbetering van een bestaande oppervlakte potentieel dassenfoerageergebied ook als effectieve compensatie geldt.

3.3 Streefbeeld

Figuur 3.1 geeft de toekomstige landschappelijke structuur voor Cromvoirt en omgeving weer. Op het knooppunt van de geplande golfbaan en locatie de Hoef vindt een landschappelijke versterking plaats, waarmee tevens invulling gegeven wordt aan de benodigde compensatie voor het verlies van 'potentieel dassenfoerageergebied'. De bestaande structuur van de Zandleij en de Cromvoirtse Dijk wordt versterkt met nieuwe elementen: de verbindingen tussen de Zandleij en de Nieuwkuijkseweg zuidelijk van de grondopslagplaats en de golfbaan.

Figuur 3.1: Toekomstige landschappelijke structuur rondom Cromvoirt

Figuur 3.2 geeft het streefbeeld natuur-cultuur weer dat ook als uitgangspunt heeft gediend voor het aangrenzende golfbaaninitiatief. Bij het opstellen van het streefbeeld zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

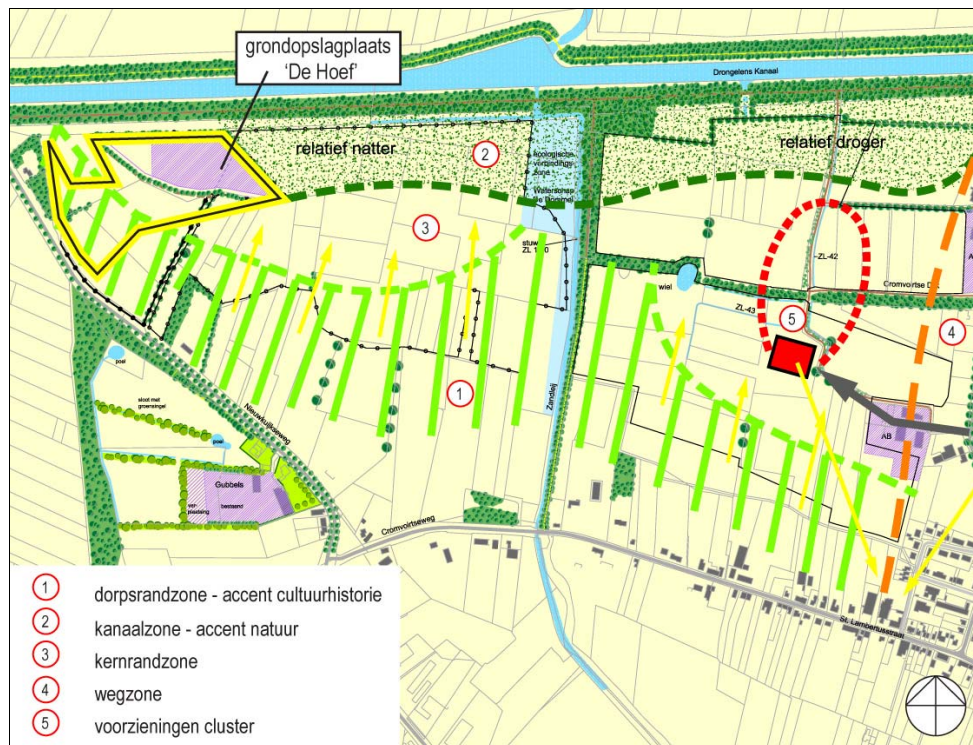
1. Kiezen voor een heldere structuur, niet versnipperen;
2. Versterking van de structuur voor dassen ten westen van de Zandleij².

Een en ander is uitgewerkt in de structuur zoals weergegeven in figuur 3.2.

- De zuidrand van de golfbaan (merk 1) krijgt over de gehele lengte een inrichting op basis van het cultuurhistorische patroon van sloten met elzenhagen. Van gemeentewege kan/moet gestimuleerd worden, dat op de aangrenzende percelen eveneens de historische landschapsstructuur hersteld wordt. De zuidrand krijgt daarmee een lamellen-coulissenpatroon. De graslanden ten westen van de Zandleij zijn smal en krijgen een beheer van bloemrijk grasland;

² Door (de voormalige) Vereniging Das en Boom is aangegeven dat het historische patroon van de sloten met houtwallekes een gunstig biotoop is. De sloot met houtwal biedt beschutting. De opgaande beplanting leidt tot een schaduwrijke zijde en daardoor een relatief vochtig klimaat waar wormen en pieren (voedsel voor de das) gemakkelijk aan de oppervlakte komen. Een invulling van de compartimenten op basis van het cultuurhistorische patroon voldoet aan de eis van de versterking van het dassenbiotoop.

- Voor de dorpsrandzone is het uitgangspunt cultuurhistorische herstel; in de kanaalzone ecologische versterking;
- De grondopslagplaats De Hoef sluit aan op drie onderscheiden zones op de golfbaan:
 - a) de noordelijke zone langs het Drongelens Kanaal waar het accent ligt op versterking van de nattere natuur;
 - b) de centrale zone waar het accent ligt op optimaal golfen;
 - c) de zuidelijke zone langs het dorp en de wegen Cromvoirtseweg/Lambertusstraat en Nieuwkuijkseweg, waar het accent ligt op de cultuurhistorische structuur;
- Tussen de grondopslag De Hoef en het bedrijf Gubbels bv aan de Nieuwkuijkseweg 2 is eveneens een compartimentering van houtsingels opgenomen. Daarmee wordt ingespeeld op de historie van velden met groensingels. Deze groenstructuur betekent ook een versterking van de dassenbiotoop.

Figuur 3.2: Geïntegreerd streefbeeld De Hoef en geplande Golfbaan (plangebied De Hoef nog toe te voegen)

De strategische ligging van 2,13 ha weiland ten zuiden van de voorgenomen uitbreiding van de grondverwerkingslocatie leent zich door de ligging bij uitstek voor een optimale inrichting als dassenfoerageergebied. De locatie vormt een potentiële schakel die de voorgenomen inrichting van de dassencompensatie voor het golfbaaninitiatief kan completeren. Tevens kan 'verdichting' ter plekke (door de ontwikkeling van een structuur zoals die ook bij de golfbaan voorzien is) de zichtbaarheid van de uitbreiding verder verminderen. De pijlen op figuur 3.3 geven het strategisch belang weer van de locatie. Middels een goed inrichtingsplan kan invulling gegeven worden aan versterking van de ecologische structuur over de Nieuwkuijkseweg heen en wordt de voorgenomen structuur aan de zuidzijde van de geplande golfbaan gecompliceerd.

Figuur 3.3: Versterking ecologische structuur Locatie De Hoef.

3.4 Uitwerking inrichtingsplan

In deze paragraaf vindt de nadere uitwerking van het streefbeeld tot een concreet inrichtingsplan plaats. Gehanteerde uitgangspunten voor het inrichtingsplan zijn:

- Aansluiting qua vormgeving, inrichting en structuur op de geplande dassencompensatie voor de golfbaan;
- Opheffen van de (potentieel) versnipperende werking van de Nieuwkuikseweg en de nieuwe toegangsroute naar het gronddepot;
- Substantiële toename van de lengte aan houtwallen;
- Versterking groenstructuur wal in combinatie met zone Drongelens Kanaal.

Figuur 3.4: Compensatieplan Locatie De Hoef (binnen rood gestippelde begrenzing)

Toelichting op compensatieplan

Het compensatieplan (figuur 3.4) geeft invulling aan de ontbrekende schakel in het kleinschalige slagenlandschap dat ontstaat aan de zuidzijde van de geplande golfbaan. Door de landschappelijke verdichting – in combinatie met de mitigerende maatregelen - vermindert tevens het zicht op de locatie 'De Hoef'. Het plan voorziet in de inrichting van het gebied van 2,13 ha met voedselrijk grasland, optimaal als dassenfoerageergebied, waarvan ca 560 m als houtwal is aangelegd met een gezamenlijke oppervlakte van 4.600 m². Tevens wordt aangesloten op de inrichting van de geplande dassenstructuur aan de zuidzijde van de golfbaan. Tussen de houtwallen bevindt zich voedselrijk vochtig grasland dat begraaasd en/of geoogst wordt (extra ten opzichte van de opgaande bomenstructuren aan de oost- en zuidzijde van de puin-opslag-locatie). Het zuidoostelijk gedeelte sluit qua structuur aan op het slagenlandschap aan de zuidzijde van de golfbaan: smalle graslandpercelen van elkaar gescheiden door houtwallen en sloten.

Als extra maatregel wordt een dassentunnel aangelegd onder de Nieuwkuijkseweg zodat de beide gebieden aan weerszijden van de Nieuwkuijkseweg in de toekomst ontsnippert zijn.

3.5 Conclusie

Voor de uitbreiding van locatie De Hoef is een compensatie voor het verlies van potentieel dassenfoerageergebied nodig van 2,11 ha. Binnen het plangebied kan invulling gegeven worden aan deze noodzakelijke compensatie, door 2,13 ha speciaal in te richten voor de das en daarboven nog een dassentunnel onder de Nieuwkuijkseweg aan te leggen. Daarmee wordt voldaan aan de uitgangspunten van de Beleidsregel natuurcompensatie.

Literatuur

- BUREAU VERKUYLEN, 2009. (concept-)Voorontwerp bestemmingsplan voor Locatie De Hoef. Bureau Verkuylen, Den Bosch.
- PROVINCIE NOORD-BRABANT, 2009. Informatiemap Subsidiestelsel Particulier Natuur- en Landschapsbeheer;
- DAS EN BOOM, 2004. Veldinventarisatie Dassen tussen de kern Cromvoirt en het Afwateringskanaal Den Bosch-Drongelen. Vereniging Das & Boom, Beek-Ubbergen.
- GODERIE C.R J. & P. VERBEEK, 2004. Analyse (mogelijke) natuurwaarden golfbaan Cromvoirt.
- NATUURBALANS, 2005. Natuuronderzoek Golfterrein Cromvoirt. Inventarisatie van beschermde flora en fauna.

Bijlage 2.1: Resultaten onderzoek Natuurbalans 2005

Huidige situatie internationale diversiteit soorten

Over het voorkomen van soorten in de bredere omgeving van het plangebied + directe omgeving zijn – gezien de verwachting dat er op dat niveau geen effecten optreden – geen gedetailleerde soortgegevens opgevraagd en is ook geen veldwerk uitgevoerd. Bij de beschrijving van de soortgegevens wordt dan ook vooral ingezoomd op het plangebied + directe omgeving, waarbij – waar dat, zoals bij de das, relevant kan zijn – gegevens over het voorkomen van soorten in het studiegebied worden beschreven. Onderstaand worden de gegevens omtrent actueel voorkomen van aandachtsoorten gepresenteerd per soortgroep.

Hogere planten

Van de aandachtsoorten hogere planten zijn er in totaal 7 soorten aangetroffen in de km-hokken waarbinnen het plangebied zich bevindt (bron: Natuurloket). Tijdens de inventarisatie van het plangebied zelf bleek dat er hiervan slechts 1 binnen de strikte begrenzing van het plangebied is aangetroffen: Gewone vogelmelk. De andere vijf aandachtsoorten zijn in de aangrenzende boszones langs de Zandleij en het Drongelens kanaal en de ruige berm van het Drongelens Kanaal aangetroffen. Binnen plangebied + ruimere omgeving zijn in totaal 39 aandachtsoorten hogere planten aangetroffen. Dit laatste kan gezien worden als een indicatie voor de potenties van de regio.

Tabel B2.1: Voorkomen aandachtsoorten hogere planten in huidige situatie

Hogere planten	Wetenschappelijke naam	voorkomen plangebied	voorkomen plangebied + omgeving	voorkomen studiegebied
zilverhaver	<i>Aira caryophyllea</i>			x
vroege haver	<i>Aira praecox</i>			x
wijfjesvaren	<i>Athyrium filix-femina</i>			x
struikhei	<i>Calluna vulgaris</i>			x
gewone dotterbloem	<i>Caltha pal. ssp. pal.</i>			x
scherpe zegge	<i>Carex acuta</i>			x
moeraszegge	<i>Carex acutiformis</i>			x
tweerijige zegge	<i>Carex dioica</i>			x
stijve zegge	<i>Carex elata</i>			x
elzenzegge	<i>Carex elongata</i>			x
pluimzegge	<i>Carex paniculata</i>			x
pilzegge	<i>Carex pilulifera</i>			x
oeverzegge	<i>Carex riparia</i>			x
blaaszegge	<i>Carex vesicaria</i>			x
lelietje van dalen	<i>Convallaria majalis</i>			x
kamgras	<i>Cynosurus cristatus</i>		x	x
tandjesgras	<i>Danthonia decumbens</i>			x
ronde zonnedauw	<i>Drosera rotundifolia</i>			x
smalle stekelvaren	<i>Dryopteris carthusiana</i>			x
vlottende bies	<i>Eleogiton fluitans</i>			x
brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine</i>		x	x
gewone dophei	<i>Erica tetralix</i>			x

		voorkomen plangebied	voorkomen plangebied + omgeving	voorkomen studiegebied
Hogere planten	<i>Wetenschappelijke naam</i>			
liggend walstro	<i>Galium saxatile</i>			x
stekelbrem	<i>Genista anglica</i>			x
zandblauwtje	<i>Jasione montana</i>			x
echte koekoeksbloem	<i>Lychnis flos-cuculi</i>			x
dalkruid	<i>Maianthemum bifolium</i>			x
gewone vogelmelk	<i>Ornithogalum umbellatum</i>	x	x	x
klein vogelpootje	<i>Ornithopus perpusillus</i>			x
koningsvaren	<i>Osmunda regalis</i>		x	x
gewone salomonszegel	<i>Polygonatum multiflorum</i>		x	x
grote waterranonkel	<i>Ranunculus peltatus</i>			x
grote ratelaar	<i>Rhinanthus angustifolius</i>			x
grote pimpernel	<i>Sanguisorba officinalis</i>		x	x
bosbies	<i>Scirpus sylvaticus</i>			x
blauwe knoop	<i>Succisa pratensis</i>		x	x
klein tasjeskruid	<i>Teesdalia nudicaulis</i>			x
moerasvaren	<i>Thelypteris palustris</i>			x
hazepootje	<i>Trifolium arvense</i>			x
Totaal		1	6	39

Zoogdieren

Van de in totaal 14 aandachtsoorten zoogdieren zijn er binnen de km-hokken van het plangebied 6 soorten waargenomen. De vijf vleermuissoorten zijn gebonden aan de langgerekte bosclementen in het gebied (Cromvoirtsedijk, bos langs Zandleij en boszone langs Drongelens kanaal). Daarnaast komen waarschijnlijk ook haas, en mogelijk wezel, bunzing en hermelijn in het plan- en studiegebied voor. Gezien het grote aantal aandachtsoorten vleermuizen heeft het gebied een bijzondere betekenis voor deze soortgroep. De waargenomen soorten zijn echter algemeen (geen rode lijstsoorten).

Er is een veldinventarisatie uitgevoerd (Das en Boom, 2004) naar de actuele situatie van het voorkomen van de das in het plangebied en de wijdere omgeving. In het plangebied zelf zijn geen dassensporen aangetroffen. Ook in het plangebied + directe omgeving (het gehele gebied ten westen van de Zandleij) zijn geen sporen van dassen aangetroffen. De meest dichtbijzijnde burchten bevinden zich verderop richting Loonse en Drunense Duinen. De aanwezige ecologische verbindingen hebben momenteel geen belangrijke functie voor dassen. De conclusie uit de veldinventarisatie is dat het gebied in potentie zeer geschikt is als dassenfoerageergebied.

Tabel B2.2: Voorkomen aandachtsoorten zoogdieren in huidige situatie

		voorkomen plangebied	voorkomen plangebied + omgeving	voorkomen studiegebied
Zoogdieren	<i>Wetenschappelijke naam</i>			
egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	x	x	x
das	<i>Martes martes</i>			x
bunzing	<i>Mustela putorius</i>			x
hermelijn	<i>Mustela erminea</i>			x
wezel	<i>Mustela nivalis</i>			x
vos	<i>Vulpes vulpes</i>			x

dwergpspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>			(x)
waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>			(x)
rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>			(x)
gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus/pygmaeus</i>		x	x
rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>		x	x
ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>		x	x
watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>		x	x
laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>		x	x
Totaal		1	6	11-14

Broedvogels

Tijdens de veldinventarisatie van 2005 zijn in en rondom het plangebied in totaal 8 aandachtsoorten broedvogels vastgesteld met in totaal 17 territoria. Van deze soorten is het overgrote deel aangetroffen in de houtwallen en bosbestanden die geen deel uitmaken van het stricte plangebied. Van de aandachtsoorten is alleen de gekraagde roodstaart is aangetroffen binnen het plangebied (compartiment 3). Tabel B2.3 geeft het overzicht. In het gehele studiegebied komen 11-21 aandachtsoorten broedvogels voor (gegevens prov. Noord-Brabant).

Tabel B2.3: Aandachtsoorten broedvogels in huidige situatie

Broedvogels	Wetenschappelijke naam	aantal territoria voorkomen plangebied	aantal territoria plangebied + omgeving	voorkomen studie-gebied ³
boomklever	<i>Sitta europaea</i>		1	x
boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>			x
boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>			x
braamsluiper	<i>Sylvia carruca</i>			x
buizerd	<i>Buteo buteo</i>		1	w
dodaars	<i>Tachybaptus ruficollis</i>			w
grasmus	<i>Sylvia communis</i>		3	x
groene specht	<i>Picus viridis</i>		1	w
grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>			x
grote lijster	<i>Turdus viscivorus</i>			x
havik	<i>Accipiter gentilis</i>			w
huismus	<i>Passer domesticus</i>		4	x
kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>			w
kleine karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>			x
ransuil	<i>Asio otus</i>			w
rietgors	<i>Emberiza schoeniclus</i>			x
roodborsttapuit	<i>Saxicola rubicola</i>	1	1	x
sprinkhaanzanger	<i>Locustella naevia</i>			w
steenuil	<i>Athene noctua</i>		1	w
wielewaal	<i>Oriolus oriolus</i>		1	w
zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>			w
totaal aantal territoria		1	13	-
totaal aantal soorten		1	8	11-21

³ bron: geleverde gegevens provincie Noord-Brabant

Wintergasten

Er zijn geen tellingen bekend of verricht van wintervogels op het plangebied (+ omgeving). Gezien de relatief geringe schaal en relatieve beslotenheid van het gebied zullen de aantallen naar verwachting gering zijn. Pleisterende zwanen en ganzen verkiezen de grootschaliger open, drasse gebieden ten noorden van het Drongelens Kanaal, deel uitmakend van de Gement. In de Gement worden 's winters grote groepen kleine zwanen (tot bijna 1600 stuks) en wilde zwanen en diverse ganzensoorten (kolgans, toendrarietgans, bransgans, geteld (bron: http://home.wanadoo.nl/b.selten/www/02_03.htm)).

Herpetofauna

Tijdens de inventarisatie in 2005 zijn in totaal 4 aandachtsoorten amfibieën en 1 soort reptiel – levendbarende hagedis – aangetroffen. Mogelijke HR-soorten als kamsalamander en rugstreeppad zijn niet aangetroffen. De provincie Noord-Brabant meldt voor het studiegebied nog het mogelijk voorkomen van de HR-soorten rugstreeppad en kamsalamander (zie tabel B2.4).

Tabel B2.4: Voorkomen aandachtsoorten herpetofauna in huidige situatie

soort	Wetenschappelijke naam	voorkomen plangebied	voorkomen plangebied + omgeving	voorkomen studiegebied
gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	x	x	x
bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>		x	x
middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>		x	x
groene kikker complex	<i>Rana esculenta complex</i>		x	x
levendbarende hagedis	<i>Lacerta vivipara</i>		x	x
rugstreeppad	<i>Epidalea calamita</i>			x
kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>			x
Totaal aantal soorten		1	5	7

Vissen

Binnen het plangebied + omgeving zijn geen aandachtsoorten vissen aangetroffen. Het voorkomen wordt echter niet geheel uitgesloten, gezien de beperkte vangsmethoden. Als aandachtsoort vis kan in het studiegebied bierpje, grondel en kleine modderkruiper voorkomen.

Dagvlinders/libellen

In het plangebied + omgeving zijn in totaal 18 soorten dagvlinders aangetroffen, waarvan 2 aandachtsoorten. De aangetroffen vlindersoorten zijn vrij algemeen en geen van alle beschermd. Binnen het bredere studiegebied komen ook de HR-dagvlindersoorten pimpernelblauwtje en donker pimpernelblauwtje voor (zie tabel B2.5)

Tabel B2.5: Voorkomen aandachtsoorten dagvlinders in huidige situatie

soort	Wetenschappelijke naam	voorkomen plangebied	voorkomen plangebied + omgeving	voorkomen studie-gebied
bont dikkoopje	<i>Carterocephalus palaemon</i>			x
bont zandoogje	<i>Pararge aegeria</i>		x	
donker pimpernelblauwtje	<i>Maculinea nausithous</i>			x
pimpernelblauwtje	<i>Maculinea teleius</i>			x
groot dikkopje	<i>Ochlodes faunus</i>		x	x
heideblauwtje	<i>Plebeius argus</i>			
heivlinder	<i>Hipparchia semele</i>			
hooibeestje	<i>Coenonympha pamphilus</i>			
oranjetip	<i>Anthocharis cardamines</i>			x

soort	Wetenschappelijke naam	voorkomen plangebied	voorkomen plangebied + omgeving	voorkomen studie-gebied
totaal aantal aandachtsoorten dagvlinders		0	2	5

In het onderzoeksgebied zijn in totaal 17 soorten libellen aangetroffen, waarvan 2 aandachtsoorten. Tabel B2.6 geeft het overzicht. In het studiegebied zou ook de groene glazenmaker voorkomen (bron: Provincie Noord Brabant).

Tabel B2.6: Aandachtsoorten libellen in huidige situatie

soort	Wetenschappelijke naam	voorkomen plangebied	voorkomen plangebied + omgeving	voorkomen studie-gebied
glassnijder	<i>Brachytron pratense</i>		x	x
beekoeverlibel	<i>Orthetrum coerulescens</i>			-
beekrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>			-
weidebeekjuffer	<i>Calopteryx splendens</i>		x	x
bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>			-
speerwaterjuffer	<i>Coenagrion hastulatum</i>			-
Totaal aantal aandachtsoorten libellen		0	2	2

Bijlage 3.1: Beleidsregel natuurcompensatie Provincie Noord-Brabant

De provinciale 'Beleidsregel natuurcompensatie' geeft in artikel 2 aan wanneer een natuurcompensatieplan nodig is:

Artikel 2

1. Bij bestemmings-, wijzigings- en uitwerkingsplannen die ter goedkeuring worden voorgelegd aan GS of bij verzoeken om een verklaring van geen bezwaar ex artikel 19 WRO, waarbij sprake is van ruimtelijke ingrepen die leiden tot aantastingen van:
 - a. *Actuele natuur- en landschappelijke waarden binnen GHS en AHS-Landschap;*
 - b. Potentiële natuurwaarden binnen de GHS;
 - c. Natuur- en landschappelijke waarden binnen gebieden die in vigerende bestemmingsplannen zijn bestemd als bos- of natuurgebied.
2. Bij uitbreiding van intensieve vormen van ruimtegebruik en ruimtelijke ingrepen in de GHS en AHS-Landschap die hier in beginsel niet thuishoren dient eerst de Provinciale Planologische Commissie gevraagd worden om door middel van een principe-uitspraak advies te geven over de onontkoombaarheid van de aantasting.
3. Voor uitbreiding van vormen van ruimtegebruik die thuishoren of kunnen horen in de GHS

Artikel 3 sub 5 geeft de voorwaarden aan mbt het natuurcompensatieplan:

- a. het plan geeft aan hoe het nettoverlies aan natuur- en landschapswaarden wordt gecompenseerd;
- b. de plaats van compensatie dient te voldoen aan het gestelde in artikel 4;
- c. kwaliteit en kwantiteit van de compensatie dienen te voldoen aan het gestelde in artikel 5;
- d. de realisatietermijn dient te voldoen aan het gestelde in artikel 6;
- e. om de uitvoering en het beheer van de compensatie te garanderen dient de initiatiefnemer te voldoen aan het gestelde in artikel 7;
- f. financiële compensatie is alleen mogelijk onder de in artikel 8 genoemde voorwaarden;
- g. afstemming op andere overheidsregelingen en -plannen conform artikel 9;
- h. bij het plan dient een ingevuld registratieformulier te worden gevoegd;
- i. jaarlijks dient een ingevuld voortgangformulier te worden ingestuurd door de gemeente.

Artikel 4 geeft aan waar gecompenseerd kan worden:

Bij de uitvoering van compensatie is het streven gericht op het bereiken van robuuste structuren die qua aard en functionaliteit minimaal gelijk zijn aan de aangetaste natuur en landschappelijke waarden.

Hierbij gelden de volgende randvoorwaarden:

3. de compensatie voor verlies aan natuur- en landschappelijke waarden dient bij voorkeur plaats te vinden binnen de GHS in de nabijheid van de aantasting maar kan eventueel ook daarbuiten plaatsvinden indien dit leidt tot robuustere structuren;
4. compensatie in de EHS is niet toegestaan behoudens in de onder lid 3 aangegeven gevallen;
5. in uitzonderingsgevallen kan worden gecompenseerd in begrensde beheersgebieden en (gedeelten van) EVZ's:

- a. bij beheersgebieden wanneer er sprake is van een grote meerwaarde ten opzichte van het vastgelegde ambitieniveau voor het beheersgebied, van versnelling en van fysieke compensatie; de oppervlakte beheersgebied die voor compensatie wordt aangewend dient elders opnieuw concreet te worden begrensd of eventueel terug te vloeien naar de provinciale hectarenpot voor beheersgebied, zodat de totale oppervlakte aan beheersgebied gelijk blijft;
 - b. bij EVZ's alleen als aanvulling op die stroken waar reeds instrumentarium of middelen voor beschikbaar zijn;
6. Compensatie buiten de GHS mag niet ten koste gaan van een goede agrarische structuur.

Artikel 5 Wijze van compensatie

1. *De aangetaste natuur- en landschappelijke waarden in de GHS en AHS-landschap* dienen te worden gecompenseerd waarbij de omvang van de compensatie wordt bepaald door:
 - a. *de omvang van het vernietigd areaal*
Het vernietigde areaal dient minimaal in dezelfde oppervlakte te worden gecompenseerd. Afhankelijk van de aard en de kwaliteit van de vernietigde waarden wordt er bovenop een kwaliteitstoeslag gehanteerd. De bepaling van de kwaliteitstoeslag wordt uitgedrukt in extra te compenseren oppervlakte natuur. Bij een ontwikkelingstijd van 0-10 jaar wordt geen kwaliteitstoeslag berekend. Bij kwaliteiten die een minimale ontwikkelingstijd van 10 - 25 jaar nodig hebben wordt een kwaliteitstoeslag van 1/3 van de oppervlakte gehanteerd. Bij een ontwikkelingstijd van 25-100 jaar wordt een kwaliteitstoeslag van 2/3 van de oppervlakte gehanteerd. Bij een ontwikkelingstijd van meer dan 100 jaar is maatwerk bovenop de kwaliteitstoeslag van 2/3 van de oppervlakte vereist.
 - b. *het verstoorde/versnipperde areaal*
Afhankelijk van de mate van verstoring/versnippering, dient een compensatie in oppervlakte plaats te vinden;
 - c. *de mate waarin de functionaliteit van natuur- en landschapswaarden is aangetast; bij aantasting dient het compensatieplan gericht te zijn op het intact houden of herstellen van de functionaliteit;*
2. Potentiële natuurwaarden in de GHS dienen te worden gecompenseerd middels:
 - a. het planologisch veiligstellen van gelijkwaardige gebieden en/of
 - b. het daadwerkelijk tot ontwikkeling brengen van een deel van de resterende potenties of aanleg van landschapselementen.